

Jernbaneverket

Statens vegvesen

Beredskap og krisehåndtering – oppsummering

Naturfareprosjektet: Delprosjekt 2 Beredskap og krisehåndtering

4
2016

R
A
P
P
O
R
T

Rapport nr 4-2016

Beredskap og krisehåndtering – oppsummering

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat

Redaktør: Bjørn H Stuedal

Forfattere: Kari Øvreid, Hein Gabrielsen, Camilla Røhme, Trond Sandum, Olianne Eikenæs, Roger Steen

Trykk: NVEs hustrykkeri

Opplag: P.O.D

Forsidefoto: Niklas Eriksson

ISBN 978-82-410-1193-1

ISSN 1501-2832

Sammendrag: Denne sluttrapporten oppsummerer og kompletterer de tidligere utgitte delrapportene fra Delprosjekt 2. Anbefalingene er justert som følge av endringer i beredskapsplaner og instruksjoner som har kommet siden delrapportene ble publisert.

Emneord: Beredskap og krisehåndtering

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

1 Innhold

1	Innhold.....	2
2	Bakgrunn for prosjektet	4
3	Avgrensninger	5
4	Metode	6
5	Hovedfunn.....	7
6	Anbefalinger	8
6.1	Beredskapsplaner og krisehåndtering	8
6.1.1	Begrepsbruk under håndtering av hendelser.....	8
6.1.2	Lik trinnvis beredskap	8
6.1.3	Konkretisere roller i kriser	8
6.1.4	Føringer for deling av informasjon i kriser.....	9
6.1.5	Rutiner for ekstern informasjon (publikum/media) i kriser.....	9
6.1.6	Workshops	9
6.1.7	Samhandling	9
6.2	Beredskapsverktøy (CIM).....	10
6.2.1	Ressurser for implementering av CIM.....	10
6.2.2	Eierskap til CIM i organisasjonene.....	10
6.2.3	Opplæring av brukere i CIM	10
6.2.4	Informasjonsdeling i CIM.....	10
6.2.5	Beredskapsplaner	10
6.2.6	Daglig drift	10
7	Eksisterende dokumenter og føringer	12
8	Informasjonsutveksling og samhandling	13
8.1	Planverk.....	13
8.2	Erfaringer fra reelle hendelser og øvelser	14
8.3	Endringer som følge av NIFS-prosjektet.....	14
8.4	Anbefalinger.....	14

9	Felles beredskapsverktøy (CIM)	15
9.1	Forutsetninger.....	15
9.2	Anbefaling.....	15

2 Bakgrunn for prosjektet

Prosjektet "NIFS" – Naturfare, Infrastruktur, Flom og Skred – er et felles satsningsområde mellom Jernbaneverket, Norges vassdrags- og energidirektorat og Statens vegvesen. Prosjektperioden er fra 2012 – 2015. Ett av de syv delprosjektene er gitt tittelen "Delprosjekt 2, Beredskap og krisehåndtering".

Delprosjektets mål har vært å identifisere de overordnede strategiske områdene innen beredskap og krisehåndtering som etatene før, under og etter hendelser bør samarbeide om.

Delprosjektet har tatt for seg eksisterende planverk i de tre etatene, sett på gjeldende praksis og erfaringer fra reelle hendelser, samt evalueringer av gjennomførte øvelser. Prosjektet har søkt å tydeliggjøre roller og ansvar etatene i mellom, og i forhold til øvrige aktører som kommune, politi, fylke og fylkesmann. Prosjektet har også pekt ut hvilke tiltak som kan bidra til å legge til rette for et slikt samarbeid.

Delprosjekt 2 har i delrapportene kommet med konkrete innspill/forslag til forbedringer i planverk, verktøy og rutiner, for å sikre en best mulig rolleforståelse, kommunikasjonsflyt og -kontroll etatene i mellom, og mellom etatene og de andre aktørene. I denne avsluttende rapporten oppsummeres arbeidet og konklusjoner og anbefalinger justeres.

Rapporter fra Delprosjekt 2:

Delrapport 1: Beredskapsplaner og krisehåndtering	Høst 2013*
Delrapport 2: Krisestøtteverktøyet CIM – anbefalinger	Vår 2014
Delrapport 3: Informasjonsutveksling under øvelser og hendelser	Høst 2015
Oppsummering: Beredskap og krisehåndtering	Høst 2015

*) revidert utgave vår 2014 etter endrede planverk i NVE

3 Avgrensninger

Delprosjekt 2 har begrenset seg til å se på hendelser som skred og flom, der hendelsen berører NVE, JBV og SVV samlet eller minst to av aktørene.

Prosjektet har sett på både beredskapsplaner og faktisk krisehåndtering i forhold til forebygging og forhøyet beredskap ved økt fare for hendelser og når hendelse faktisk har inntruffet.

Prosjektet har hatt hovedfokus på overordnet strategisk nivå*, men berører også kriseledelse på taktisk nivå*, spesielt i forhold til kommunikasjon mellom etatene og mot øvrige aktører. Prosjektet har ikke gått detaljert inn på operativt nivå.

Prosjektet har lagt godkjente planer og evalueringsrapporter til grunn, samt relevante delrapporter i NIFS etter hvert som disse har blitt tilgjengelig. I tillegg er arbeidsgruppen og muntlige kilder i de tre etater og deres samarbeidspartnere benyttet.

Denne sluttrapporten oppsummerer og kompletterer de utgitte delrapportene. Anbefalingene er justert som følge av endringer i beredskapsplaner og instruksjoner som har kommet siden delrapportene ble publisert.

Rapportdato 1. desember 2015.

*) Rapporten følger de tre etatenes definisjon på beredskapsnivå:
Operativt – nivå 1: frontlinje/skadested
Taktisk – nivå 2: regional beredskapsledelse
Strategisk – nivå 3: sentral kriseledelse

4 Metode

Delprosjekt 2 har gjennomgått etatenes beredskapsplaner, samt lover, forskrifter, stortingsmeldinger og tildelingsbrev. I tillegg er evalueringsrapporter fra reelle hendelser og øvelser gjennomgått. Et enkelt spørreskjema er i tillegg sendt til sentrale aktører som har vært med under reelle hendelser og under øvelser.

DP2 har i tillegg hatt behov for ytterligere underlag for konklusjoner og anbefalinger, og derfor gjennomført to mindre øvelser. Det ble gjennomført en egen workshop i Trondheim 5. februar 2015 for de tre etatene, med fokus på samhandling og informasjonsflyt og koordinering, basert på et krise-scenario med kvikkleireskred på Bakklandet.. Deretter en workshop i Molde 27. mai 2015 i forbindelse med beredskap for "Mannen" i Rauma. Det er også gjennomført en egen workshop rettet mot innføringen av felles beredskapsverktøy, CIM, i de tre etatene. Program og evalueringer fra de to workshopene ligger i vedlegg til denne rapporten.

Delprosjekt 2 deltok også som observatør under "Øvelse Bordercrossing" i Narvik 15. til 16. april 2015.

5 Hovedfunn

Delprosjekt 2 konkluderte i Delrapport 1 med at det var mangler i etatenes planverk og prosedyrer i forhold til samhandling. Gjennomgangen av evalueringsrapporter etter hendelser og øvelser, samt de gjennomførte workshopene, bekreftet disse funnene. Dette gjelder både samhandling mellom NVE, SVV og JBV, og etatenes samhandling med andre aktører. I de tilfeller der det finnes planer og prosedyrer, er disse dårlig kjent og i liten grad øvd.

Informasjonsflyten mellom etatene og kommune/LRS ble imidlertid fremhevet som viktigere enn informasjonsflyten mellom de tre etatene alene. Hvordan kommunikasjonen mellom etatene, LRS og kommunens kriseledelse håndteres, varierer avhengig av hvilke kommuner og politidistrikt som er involvert. Det er derfor behov for klare føringer for hvordan informasjon skal håndteres.

I løpet av prosjektperioden har NVE gjort en større endring av sine beredskapsplaner. Her er NVEs rolle som faglig koordinator* ved flom og skredhendelser noe bedre beskrevet. Det er i samme periode også gjort noen endringer i planverk i SVV og JBV. Det er imidlertid ikke gjort noe med planverkene når det gjelder samhandling og informasjonsdeling. Føringer og prosedyrer for dette mangler fortsatt i alle de tre etatenes planverk.

Det er i prosjektperioden også kommet ny instruks for Fylkesmannen. Fylkesmannens samordningsansvar er fortsatt noe uklart. Workshopene som ble gjennomført, viser at det også er usikkerhet blant aktørene om rollefordeling og ansvar.

Det er stort behov for bedre samordning av situasjonsbilde og av informasjonshåndtering.

Det er ulik begrepsbruk hos aktørene involvert. Eksempelvis betyr "taktisk nivå" ikke det samme hos politi som hos Jernbaneverket. Basert på evalueringer og rapporter synes imidlertid ikke dette å være et problem i praksis. Så lenge aktørene er klar over disse forskjellene, er dette håndterbart.

De to gjennomførte workshopene i Trondheim og Molde, samt Øvelse Bordercrossing i Narvik, viste at det er stort behov for denne type møter mellom de ulike aktørene involvert i håndteringen av flom- og skredhendelser. Samlingene gir mulighet for at de involverte kan bli kjent, avklare misforståelser og forstå de dilemma som må håndteres i andre etater. Samlingene oppleves også som svært lærerike og de er i tillegg kostnadseffektive i forhold til andre typer øvelser og samlinger.

6 anbefalinger

6.1 Beredskapsplaner og krisehåndtering

6.1.1 Begrepsbruk under håndtering av hendelser

Det er ulik begrepsbruk i de tre etatene. Begrepsbruken er også ulik i de øvrige etater og parter involvert i håndteringen av skred- og flomhendelser. Eksempelvis betyr "taktisk nivå" ikke det samme hos politi som hos Jernbaneverket.

At aktørene legger ulike sett av begrep til grunn for sine beredskapsplaner og i enkelte tilfeller har ulik definisjoner på samme begrep, kan være kilder til feil kommunikasjon og ulik forståelse av kritiske situasjoner hvor samhandling og kommunikasjon må kunne fungere umiddelbart. Dette er imidlertid ikke enkelt å endre, ettersom det i stor grad dreier seg om godt innarbeidede begrep. Basert på evalueringer og rapporter synes imidlertid ikke dette å være et problem i praksis.

Felles begrep for krise og beredskap, samt lik betegnelse på de ulike beredskaps- og krisenivåene hos alle involverte parter er det optimale, men neppe realistisk å få gjennomført. Langt viktigere er det derfor at lokale og regionale aktører blir bevisste på sine roller og får bedre kunnskap om hverandres beredskapsplaner og beredskapsnivåer.

Det anbefales derfor å gjennomføre treninger på samhandling for regional- og sentral ledelse.

6.1.2 Lik trinnvis beredskap

De tre etatene har alle trinnvis beredskap som innebærer at en beredskapssituasjon eskalerer trinnvis opp avhengig av situasjonen. Det er i dag ulik bruk av trinn og fargekoder i forhold til trinnvis beredskap mellom etatene, og dels også innad i etatene. Dette kan virke forvirrende og vanskeliggjøre enhetlig kommunikasjon. Det er noe ulik tilnærming til og vurdering av hendelser i de tre etatene, som også vil resultere i at samme hendelse kan ha ulik "farge" i de tre etatene. Dette er naturlig ettersom de har ulike oppgaver og vil være ulikt påvirket av en hendelse. Felles betydning av fargekodene vil imidlertid gi de andre etatene en indikasjon om hvordan hendelsen påvirker de andre etatene.

Det anbefales derfor at etatenes beredskapsplaner legger lik dimensjonerende beredskap til grunn som i samfunnet for øvrig:

gul – oransje – rød beredskap.

6.1.3 Konkretisere roller i kriser

NVE og Fylkesmannens roller og ansvar er ikke godt nok kommunisert til andre involverte aktører.

Det anbefales at NVEs og Fylkesmannens roller i kriser og beredskap konkretiseres og kommuniseres tydeligere, spesielt i forhold til de andre aktørene som er involvert i håndteringene av skred og flom.

NVEs rolle som faglig koordinator* ved flom og skredhendelser, samt Fylkesmannens koordinerende rolle** bør dekke bedre ved fremtidige evalueringer av hendelser og øvelser.

6.1.4 Føringer for deling av informasjon i kriser

En av forutsetningene for samhandling er tilgangen til lik og kvalitetssikret informasjon om for eksempel en hendelse eller en krise. Rammer og forutsetninger for dette bør være avklart på forhånd.

Basert på evalueringer av reelle hendelser, oppsummeringer etter øvelser og erfaringene fra de gjennomførte workshopene, anbefales det å utarbeide klare føringer for samvirke mellom etatene, og for informasjonsutveksling mellom etatene og mellom etatene og kommune/LRS. Det bør etableres faste kontaktpunkt for informasjonsutveksling.

6.1.5 Rutiner for ekstern informasjon (publikum/media) i kriser

Rutiner for samordning av ekstern informasjon til publikum/media bør utarbeides og implementeres i planverkene. Dette bør inneholde oversikt over kontaktpunkt og kontaktpersoner i de respektive etater. Det anbefales at det utarbeides felles rutiner for samordning av ekstern informasjon i kriser og beredskap.

6.1.6 Workshops

DP2s arbeid har vist at det er stort behov for øvelser/workshops for de ulike aktørene som er involvert i håndteringen av skred- og flomhendelser. Aktørene var til dels usikre på hvem som har ansvar for hva under hendelser. Det var flere praktiske oppgaver det var knyttet usikkerhet til hvem som var ansvarlig for å utføre. Behovet for denne type samlinger ble framhevet som stort, og at samlingens form var lærerik og kostnadseffektiv for alle aktørene.

Workshops/table top-øvelser anbefales derfor gjennomført i alle fylker etter samme modell som DP2 benyttet Trondheim og Molde, for å etablere kontaktpunkter mellom aktørene og legge til rette for bedre samarbeid, samt at lokale og regionale aktører blir bevisste på sine roller.

6.1.7 Samhandling

Basert på evalueringer av reelle hendelser, oppsummeringer etter øvelser og erfaringene fra de gjennomførte workshopene, anbefales det å utarbeide klare instruksjoner for kontakt mellom etatene, og for informasjonsutveksling mellom kommune og LRS, med faste kontaktpunkt.

DP2 anbefaler at virksomhetene tar utgangspunkt i samvirkeprinsippet og legger til rette for å sikre et best mulig samvirke, og samhandling, mellom virksomhetene i planlegging og organisering av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet. Dette vil svare ut kravet om at myndigheter og virksomheter skal ta et selvstendig ansvar for å samordne seg med andre virksomheters beredskaps- og krisehåndteringsoppgaver.

6.2 Beredskapsverktøy (CIM)

6.2.1 Ressurser for implementering av CIM

Erfaringer viser at CIM er et presist og kraftfullt verktøy for de som klarer å opprettholde en aktiv bruk og avsette nok ressurser til løpende opplæring og øving.

Det anbefales at implementering og opplæring i bruk av CIM som krisestøtteverktøy får nødvendige ressurser som beskrevet i DP2s rapport nr 2.

6.2.2 Eierskap til CIM i organisasjonene

Erfarne brukere av CIM understreker betydningen av at man har et tydelig system-eierskap og ressurser nok til å drifte CIM fortløpende. Dette er kritisk for å lykkes over tid.

Det anbefales at implementeringen av CIM har et tydelig systemeierskap, nødvendige ressurser og en klar plan for organisasjon, forvaltning og drift.

6.2.3 Opplæring av brukere i CIM

SVVs modell for implementering, opplæring og trening med CIM har vist seg å være meget vellykket. Det anbefales at man følger SVVs modell for opplæring i CIM i JBV og NVE.

6.2.4 Informasjonsdeling i CIM

Informasjonsdeling på tvers av etatene bør kun skje ut fra mottakers behov for informasjon. Dette bør være definert som del av beredskapsplan. I utgangspunktet anbefales kun deling av situasjonsbilde.

Informasjon som bidrar til å skape et felles situasjonsbilde og forståelse er viktigst for prioritering av innsats fra de forskjellige aktørene under en krisesituasjon. Det bør være mottaker som definerer hvilken informasjon man har behov for fra avsender, og dette bør skje gjennom interaksjon mellom aktørene og ikke i automatisert form. Interaksjonen er med på å bidra til at verifisert informasjon som sendes blir mottatt og forstått.

6.2.5 Beredskapsplaner

Det anbefales at etatenes beredskapsplaner gjennomgås og oppdateres før CIM tas i bruk. CIM implementeres deretter med utgangspunkt i planverket.

CIM er et verktøy som kan bidra til at beredskaps- og krisehåndteringen fungerer bedre. Men CIM er fortsatt bare ett av flere verktøy ledelsen har å støtte seg på i sitt arbeid. CIM må derfor tilpasses organisasjonen – ikke motsatt.

6.2.6 Daglig drift

Det anbefales at drift og vedlikehold av CIM innføres som en integrert del av hver etats beredskapsorganisasjon, og som en del av et helhetlig system for krisehåndtering.

Skal etaten lykkes med CIM, må verktøyet være en integrert del av beredskapsplanene og øvelser, og må oppdateres i tråd med disse.

*) Meld. St. 15 (2011–2012): Melding til Stortinget
"Hvordan leve med farene – om flom og skred"

***) FOR-2015-06-19 nr 703: Instruks for fylkesmannens og Sysselemanden på Svalbards arbeid med samfunnsikkerhet, beredskap og krisehåndtering

7 Eksisterende dokumenter og føringer

LOV 1995-08-04 nr 53: Lov om politiet (politiloven)

FOR 1990-06-22 nr 3963: Alminnelig tjenesteinstruks for politiet (politiinstruksen)

LOV 2010-06-25 nr 45: Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)

LOV-2008-06-27-71: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

LOV-2000-11-24-82: Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)

FOR-2015-06-19 nr 703: Instruks for fylkesmannens og Sysselemanden på Svalbards arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering

FOR 2011-03-15 nr. 386: Instruks for statens vegvesen

FOR-2012-12-07-1157: Forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (beredskapsforskriften)

Meld. St. 29 (2011–2012): Melding til Stortinget "Samfunnssikkerhet"

Meld. St. 15 (2011–2012): Melding til Stortinget "Hvordan leve med farene – om flom og skred"

Meld. St. 26 (2012-2013), Nasjonal transportplan 2014 – 2023

Prop. 1S (2013-2014) Proposisjon til stortinget for budsjettår 2014

Nasjonalt risikobilde 2013, DSB

Nasjonalt beredskapsplanverk. JD 2015

Støtte og samarbeid – totalforsvaret. JD 2015

Retningslinjer for varsling og rapportering på samordningskanal, DSB 2009

NVE 39/2015: Øvelser. En veiledning i hvordan planlegge og gjennomføre øvelser innen energiforsyningen

Strategi for samfunnssikkerhet og beredskap i samferdselsektoren, Samferdselsdepartementet 2009

OED: Tildelingsbrev til Norges vassdrags- og energidirektorat 2012

Retningslinjer for regionalt samordningsansvar ved kriser, Kgl.res av 12.12.1997

Nasjonal beredskapsplan for fjellskred, NVE Rapport 61 / 2013

Gjeldende beredskapsplaner for NVE

Gjeldende beredskapsplaner for JBV

Gjeldende beredskapsplaner for SVV

8 Informasjonsutveksling og samhandling

8.1 Planverk

Delprosjekt 2 konkluderte i første delrapport (Delrapport 1: Beredskapsplaner og krisehåndtering) med at de tre etatene mangler klare føringer for samhandling. Planverkene er i all hovedsak konsentrert om egen virksomhet. Informasjonsdeling og informasjonskontroll mellom de tre etatene er ikke omtalt i planverkene.

Etter publiseringen av rapporten høsten 2013, er NVEs planverk endret og oppdatert. Det er også gjort mindre endringer i planverkene i JBV og SVV. Noen av punktene påpekt i Delrapport 1 er implementert i de nye og justerte planverkene. Det mangler imidlertid fortsatt føringer for informasjonsflyt og informasjonskontroll de tre etatene imellom, og mellom de tre etatene og øvrige aktører.

Gjennomgangen av planverkene viste også at de tre etatene bruker begrepene "krise" og "beredskap" om hverandre

DP2 anbefalte at de tre etatene enes om felles begrep for beredskap og krise, samt samme betegnelse på de ulike beredskaps- og krisenivåene. Det bør skilles mellom aktiviteter knyttet til beredskap og krisehåndtering. Planverkene internt i de tre etatene bør redigeres for konsekvent begrepsbruk.

Delrapport 1 anbefalte videre at det for dimensjonerende beredskap bør bygges videre på de tre nivåene gul, oransje og rød. Dette er i stor grad nå gjennomført.

Fylkesmannen har siden utgivelsen av Delrapport 1 fått ny instruks.¹ Denne er imidlertid ikke så ulik den forrige, og fortsatt noe uklar på hvor langt samordningsansvaret strekker seg. I likhet med NVEs rolle som faglig koordinator, er den heller ikke tilstrekkelig kommunisert med øvrige aktører.

NVEs faglig koordinerende rolle og Fylkesmannens samordnende rolle bør derfor ytterligere konkretiseres, spesielt i forhold til de andre aktørene. Fylkesmannens og NVEs roller bør konkretiseres og deretter kommuniseres til de andre aktørene samt implementeres i deres planverk.

Videre mangler fortsatt klare føringer for informasjonsflyt og -kontroll mellom involverte etater, og dette bør utarbeides. Det samme gjelder føringer for samordning av ekstern informasjon (publikum/media).

Delrapport 1 konkluderte også med at etatene i planverkene er inkonsekvente med begrepsbruk, både i egen organisasjon og i samhandling med de andre aktørene. Delprosjekt 2 anbefalte derfor i Delrapport 1 å utarbeide felles begrep for alle involverte aktører. Dette har møtt en del motstand, og det kan synes som en svært omfattende oppgave å gjennomføre. Erfaring fra hendelser og fra gjennomførte øvelser, viser i tillegg at dette ikke er noe stort problem i praksis.

¹ FOR-2015-06-19 nr 703: Instruks for fylkesmannens og Sysselmannen på Svalbards arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering

Felles begrep for krise og beredskap, samt lik betegnelse på de ulike beredskaps- og krisenivåene hos alle involverte parter er det optimale, men neppe realistisk å få gjennomført med det første. Langt viktigere blir det derfor at lokale og regionale aktører blir bevisste på egne og andre involverte aktørers roller og får bedre kunnskap om hverandres beredskapsplaner og beredskapsnivåer.

8.2 Erfaringer fra reelle hendelser og øvelser

Gjennomgangen av evalueringsrapporter etter hendelser og øvelser, samt de gjennomførte workshopene (Delrapport 3), bekreftet funnene presentert i Delrapport 1 om mangler i etatenes planverk og prosedyrer i forhold til samhandling. Det er ikke gjort endringer i planverk siden Delrapport 3 ble ferdigstilt. I løpet av høsten 2015 var det igjen bevegelse i fjellpartiet "Mannen" i Rauma. Denne håndteringen er ennå ikke evaluert. Men slik prosjektet vurderer den informasjon vi har hatt tilgang til, var håndteringen høsten 2015 langt bedre koordinert og samordnet enn det som var tilfelle året før.

De involverte aktørene var samlet til skrivebudsøvelse/Workshop i Molde den 27. mai 2015, etter initiativ fra NIFS Delprosjekt 2. Her ble mange av problemstillingene rundt håndtering av en ny "Mannen-hendelse" gjennomgått. Øvelsen var lagt opp til å primært øve samhandling, informasjonshåndtering, kontaktveier og samarbeidsformer mellom etatene, samt synliggjøre/verifisere de utfordringer og aksjoner/tiltak som kan oppstå ved en alvorlig hendelse der flere enn en etat er involvert. Hensikten var å avdekke behov og rutiner for utveksling av informasjon. Behovet for denne type workshop/skrivebudsøvelse ble framhevet som stort, og at samlingens form var lærerik og kostnadseffektiv for alle aktørene.

Delrapport 3 som omhandler informasjonsutveksling under øvelser og hendelser, bekreftet i all hovedsak funnene presentert i Delrapport 1.

8.3 Endringer som følge av NIFS-prosjektet

Parallellt med arbeidet i NIFS-prosjektet, har det i prosjektperioden vært økende grad av kontakt mellom etatene i forbindelse med hendelser. Dette kom ikke minst tydelig frem under håndteringen av "Mannen" i Rauma høsten 2015. Det foreligger ikke noen offisiell evaluering av denne hendelsen når denne rapporten avsluttes, men tilbakemeldingene fra involverte aktører, tyder på at samarbeidet har vært bedre enn tidligere.

Likeens har prosjektet observert økt grad av samhandling og informasjonsdeling i andre hendelser høsten 2015, slik som flommene i Agder, Vestfold og Telemark.

Det kan synes som at økt fokus på samhandling, samt trening i skrivebudsøvelser/workshops har hatt en effekt.

8.4 Anbefalinger

Anbefalingene i Delrapport 1 og Delrapport 3 opprettholdes all hovedsak, men Delprosjekt 2 vil ikke legge for stor vekt på betydningen av felles begrepsbruk (Delrapport 1). Langt viktigere er det derfor lokale og regionale aktører blir bevisste på egne og andre involverte

aktørers roller og får bedre kunnskap om hverandres beredskapsplaner og beredskapsnivåer.

Workshops/table top-øvelser anbefales derfor gjennomført i alle fylker etter samme modell som ble benyttet i Trondheim og Molde, for å etablere kontaktpunkter mellom aktørene og legge til rette for bedre samarbeid, samt at lokale og regionale aktører blir bevisste på sine og de andre aktørenes roller.

Klare føringer må på plass parallellt, slik at håndtering og samhandling ikke blir personavhengig, men følger plan og funksjon.

9 Felles beredskapsverktøy (CIM)

9.1 Forutsetninger

Innføring av et felles beredskapsverktøy for de tre etatene var en av hovedkonklusjonene i Delrapport 1. Dette er nå i ferd med å gjennomføres. Statens Vegvesen arbeider videre med sin versjon av CIM (Veg-CIM), mens CIM nå er under implementering i både NVE og Jernbaneverket.

På CIM-konferansen, 29. og 30. september 2015, ble nyheter i beredskapsverktøyet og brukererfaringer presentert. Disse nyhetene endrer ikke på konklusjonene i Delrapport 2. De nye mulighetene for informasjonsdeling som kommer i verktøyet, gjør det enda viktigere å få på plass klare føringer for informasjonsdeling og informasjonskontroll mellom etatene. Deling av informasjon må fortsatt skje ut fra mottagerens definerte behov, og ikke styres av hvilke muligheter som finnes i verktøyet.

Brukererfaringerne presentert på konferansen, bekreftet konklusjonene i Delrapport 2: For at den enkelte medarbeider og organisasjonen skal ha gevinst av CIM, er det en forutsetning at de underliggende system og planverk for krisehåndtering, samt opplæring og trening er på plass. Solid opplæring i både beredskapsarbeid og CIM som verktøy er nødvendig skal CIM fungere optimalt som krisestøtteverktøy.

9.2 Anbefaling

Anbefalingen fra Delrapport 1, med innføring av felles verktøy for beredskap og krisehåndtering, er ikke lenger relevant, da de tre etatene nå er på felles platform. Anbefalingene i Delrapport 2 er ikke endret.

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Norges vassdrags- og energidirektorat

Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Telefon: 09575
Internett: www.nve.no

